

ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਿੱਤਲ ਜੇ.

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ , - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਮਾਲੀਆ ਅਤੇ
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ , - ਜਵਾਬਦਾਰ

CWP ਨੰਬਰ 4629 OF 1983

29 ਮਈ, 2004

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ, 1954 - ਐੱਸ. 33—
ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਨਿਯਮ, 1955—ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ
ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ—ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ
ਪੱਖ ਤੋਂ ਸੈਟ ਕਰਨਾ ਲਗਭਗ 23 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ - ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ
ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਿਯਮ
92(2)(4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਲਾਮੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ-
ਕੋਈ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਹੀਂ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ-ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ
ਦੇਰੀ ਵਾਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ -
ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ
ਬੋਲੀ ਰਾਖਵੀਂ ਕੀਮਤ ਤੋਂ 50% ਘੱਟ ਸੀ, ਇਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਸੀ - ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ
ਮਨਮਾਨੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ - ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 21 ਜੂਨ, 1983
ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ
ਆਧਾਰ ਦੇ ਕੱਢੇ ਗਏ ਗਲਤ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ 17
ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ
ਕਥਿਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. .

ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਮਤ ਤੋਂ 50% ਘੱਟ ਸੀ, ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 23 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ 11 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਜੋ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਸਮੱਗਰੀ ਤੱਥ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਛੁਪਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ 23 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ 11 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ 1954 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਦਾਇਰਾ।

(ਪੈਰਾ 11 ਅਤੇ 12)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐੱਸ.ਐੱਨ

ਬਲਜੀਤ ਕੇ. ਮਾਨ, ਸ੍ਰ. ਡੀ.ਏ.ਜੀ. ਪੰਜਾਬ।

ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵਾਈ ਕੇ ਸ਼ਰਮਾ ।

ਨਿਰਣਾ

ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਫੈਸਲਾ 21 ਜੂਨ, 1983 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 4629 ਅਤੇ 4628 ਆਫ 1983 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 4629 ਆਫ 1983 ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

f

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 21 ਜੂਨ, 1983 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 23 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਦ. ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਚਾਰ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਸਮੇਤ, ਨੰਬਰ 7, 7-ਏ ਅਤੇ 9-ਏ ਤੋਂ 9-ਡੀ ਵਾਲੀ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ 8 ਦਸੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਨਿਯਮ, 1955 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਵਿਭਾਗ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)

1955)। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ, ਉਕਤ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਬੋਲੀਕਾਰ ਵਜੋਂ ਉਭਰੇ। 14, 000. ਉਸਦੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਉਸਨੂੰ 4 ਮਾਰਚ, 1961 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-1) ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, 7 ਦਸੰਬਰ, 1972 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-2) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(4) ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਇੱਕ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ (1983 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 4629 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 1) ਅਤੇ ਪਿਆਰਾ ਲਾਲ (1983 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 4628 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 2) ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਲਖਨਊ ਵਿਖੇ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਲਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਰਾਹੀਂ ਖੇਤਰੀ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਮਿਤੀ 13 ਜੂਨ, 1963 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-3) ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਹੀਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅੰਬਾਲਾ, ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਲਾਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਦੁਕਾਨ ਨੰਬਰ 9-ਏ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ-ਕਮ-ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਜਲੰਦੂਰ, ਦੁਆਰਾ 15 ਫਰਵਰੀ, 1967 (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-4) ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੇਚੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ੈਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 28 ਜੂਨ, 1967 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-5) ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਕਤ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ, 1954 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ 31 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 1967 (ਅਨੇਕਚਰ P-6) ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪੱਤੀ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਲਾਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਉਪਰੋਕਤ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੰਬਰ 9-ਏ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਸੀ, ਨੂੰ 18 ਮਈ, 1967 ਨੂੰ ਨਿਲਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕੇਸਰ ਸ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਿੰਘ, ਨੇ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1967 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-7) ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ (ਸੇਲਜ਼), ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ, - ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਮਿਤੀ 7 ਦਸੰਬਰ, 1972 ਰਾਹੀਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿਲਾਮੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਮਿਤੀ 1 ਮਈ, 1967 (ਅੰਕੜਾ P-8)।

(6) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1977 ਨੂੰ, ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 17 ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ 5 ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 4629 ਵਿੱਚ) 1983) ਅਤੇ ਪਿਆਰਾ ਲਾਈ (1983 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਨੰਬਰ 4628 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2) ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, - ਉਸਦੇ 26 ਦਸੰਬਰ, 1977 ਦੇ ਹੁਕਮ (ਅਨੋਕਚਰ P-10) ਦੁਆਰਾ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

“...ਸਹਾਇਕ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ (ਸੇਲਜ਼) ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਮੋਟੋ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਢੁਕਵੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ 1954 ਇੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਥਕਾਏ ਬਿਨਾਂ. ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਿੰਨੋਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ”

(7) , 1 ਸਵੰਤਰ ਕੌਰ, ਅਤੇ ਪਿਆਰਾ ਲਾਈ, (1983 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਨੰਬਰ 4628 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2, 1983 ਵਿੱਚ dsaidSorder ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੇ 33. ਉਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ 21 ਜੂਨ, 1983 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੀ-12) ਦੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

“ਮੈਂ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਨਿਲਾਮੀ ਅਤੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ

* ਕੇਸ ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਜੀਬ ਹਨ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਨੀ ਦੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਨਿਲਾਮੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। , ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਬੋਲੀਕਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਮਤ ਤੋਂ 50% ਹੇਠਾਂ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੁਣ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ”

(8) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਦੋ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

(9) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ 23 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ LRS ਬਨਾਮ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਰਿਆਣਾ, (1) ਦੁਆਰਾ ਰੂਪ ਲਾਈ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਚਾਲਨ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ; ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ

(1) 2001 (4) ਆਰਸੀਆਰ (ਸਿਵਲ) 812

ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਹ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਮਤ ਤੋਂ 50% ਘੱਟ ਸੀ। ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 23 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬੋਲੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 1955 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਬੇਨਿਯਮੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਾਰਨ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। , ਉਹ ਬੋਲੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਵੀ 1955 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 92 (1) ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (4) ਅਧੀਨ ਸਵੈ-ਮੋਟੂ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਟਾਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ

ਦੇਵਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ। ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੌਰਾਨ ਸਮੱਗਰੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1, ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨੂੰ ਇਨ੍ਹੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇਨ੍ਹੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2) ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ (4)।

- (2) 1991 PLJ 192
- (3) 1977 PLJ 6
- (4) 2001 (3) PLR 683

(10) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, 1983 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 4629 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਲ 1960 ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦੋ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਮਤ ਤੋਂ 50% ਘੱਟ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੋਲੀ ਦੀ ਰਕਮ ਵੀ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ 14,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(11) ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 21 ਜੂਨ, 1983 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-12) ਦਾ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਕੱਢੇ ਗਏ ਗਲਤ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ 1960 ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਨਿਲਾਮੀ 1955 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 90 ਦੇ ਤਹਿਤ

ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਿਤਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ/ਅਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 7 ਦਸੰਬਰ, 1972 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਤੱਥ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਬੋਲੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਲਾਮੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 4 ਮਾਰਚ, 1961 ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸਾਲ 1972 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ, ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਪੱਤੀ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ, ਸਾਲ 1977 ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੌਰਾਨ ਕਥਿਤ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ 17 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਕਥਿਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਕੋਈ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਘੱਟ ਲੇਟ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਨੇ ਆਪਣੇ 26 ਦਸੰਬਰ, 1977 ਦੇ ਹੁਕਮ (ਅੰਕੜਾ P-10) ਰਾਹੀਂ ਨਿਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਜਸਾਧਕ ਅਫਸਰ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਤਲਬ ਕਰ ਲਈ। ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਸ. ਤਿਰਲੋਕ ਸਿੰਘ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚਿਤ P-11 ਵਜੋਂ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਸਹੀ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਰਾਖਵੀਂ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ।

(12) ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਝਲਕ ਦੇਖੋ , — ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ

ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਨਿਲਾਮੀ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 1 ਦੁਆਰਾ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਮਤ ਤੋਂ 50% ਘੱਟ ਸੀ, ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ 23 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ 11 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਜੋ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਾ ਹੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਾ ਹੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 1955 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 (2) (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਲਾਮੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ। ਦੇਰੀ ਅਤੇ latches ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ। ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਮਤ ਤੋਂ 50% ਘੱਟ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਸਮੱਗਰੀ ਤੱਥ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਛੁਪਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ 23 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ 11 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਦਾਇਰਾ। 1983 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 4629 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਵਾਦ ਦੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੋਲੀ ਦੇ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 1955 ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਲਾਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਲਾਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ, ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਾਲ 1977 ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

Sukhdev Singh and others v. The Financial Commissioner 423
Revenue and Secretary to Govt. Punjab and other
(Satish Kumar Mittal, J.)

(13) ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 21 ਜੂਨ, 1983 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-12) ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੋਸ਼-ਮੁਕਤ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(14) ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ